

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

СОВЕТСКО-АМЕРИКАНСКА ХЭЛСЭЭН БАТАЛАГДАХАНАА ХОЙШО ХОЁР ЖЭЛ БОЛОБО

Эр жэлэй саада тээ, 1942 онинин 11-дэ, агрессидэ үүсэн дай хэхэдэй харилсан хамсаха ябадалда хэрэглэхэ амууд тухай Советскэ Союзон Америкын Холбоото тудай хоорондо хэлсээн баталгдан байгаа. Энэ хэлсээн СССР болон США-гэй хоорондо харилсаануудыг хүчээр хэрэгтэ угаа шухала алдгидон байна. Советско-америкын союзна догвортой советско-американска хэлсээн антититлеровскэ коалици бүхэжүүлээд, тэрэнэ тухай бата бэхи нэгэдэл үе, угаа бүхэ нуури дээрэ баталгдон байгаа».

Энэр советско-американ-хэлсээн баталагдаһанаа хоёр жэл гүйсэһэн ойн тегеранска конференциин шийдхэбэринүүдыг хүчээр оруулжа шийдхэһэн тухай хайхан сагта тэмдэглэжэ элдэ. Францида союзна сэрэгүүд буулгаһан, Италида тухайгаар дай хэжэ, мүнөө сүлөөлөөд байһан ушар агууехэ союзна державан хани барисаанайн аша түүд бэшэ гэшэ аал? Үнгэр-хоёр жэл соо дайнай ябаса-гдэһэн хубилалта хэгдэ, сэй-стратегическэ оршон бай-бүхыдөө ондоо болоод байна. Перовецүүд мүнөө хоёр тудай хэхэ ушартай бол байна гэшэ.

Улаан Армийн айхабтар шан-сохилтонуудта дайрагдахандаа фашистска сэрэгэй ма-млын хүсэн буурба. Тийн мүн Улаан Армийнай түүхэтэ тухайнууд болон манай союзни-тудай илалтануудай ашаар хүч түүс антититлеровскэ ко-алици болбол гитлеровскэ Герма-ни зэбсэгтэ хүсэнүүдыг дуу-раггүй хэхэ, фашистска арьяа-шине өөрын эшээн соо хүсэд дарага гэгдэн гол шухала зорил-го шийдхэхээр тулажа ерэбэ.

Советско-американска хэлсээн баталагдаһанай дашарамда тун-гаагдаһан хуудита мэдээсэл өгдөг дүгэжэ хэлэгдэһэн байгаа үгдэ: «Хоёр оронудай бэе-бэе-рээ үзүүлжэ байһан туһалам-жан өөр-өөртөө туһатай байха гэһэн заршам хадаа хэлсээнэй үүринь болобо». Хоёр талаһан айхабтар шухала ба ядала ехэ тухайнуудыг бэе дээрээ даажэ байһан байгаа. Холбоото Шта-дудай Правительство болбол оборонно материал, оборонно ин-женерияр Советскэ Союзыг хан-

гажа байха уялга абаа һэн. Тийхэдэнь Советскэ Союзай пра-вительство болбол Америкын Холбоото Штадуудай обороно ба тэрэниг бүхэжүүлжэ хэрэгтэнь туһалха, материал, харгалзам-жа, хүнгэлэлтэ болон информа-цияг болохо зэргээрнэ үгэжэ байха уялга абаһан юм.

Гитлеровскэ Германи болон тэрэнэй туһамаршадай урда-һаа Советскэ Союзай хам орожо тэмсэһэн агууехэ тэмсэл болбол бүхы дэлхэйг ээрхэхэ гэгдэн не-мецко-фашистска түсэбье бэе-лүүлжэ ябадалыг табалдууһан, дайсанай сэхэ добтолон орохо аюулыг Великобританида агли, мүн Холбоото Штадууднаашье холодууһан байна.

Холбоото Штадуудһаа СССР-тэ ерэгжэ байһан буу зэбсэг, домо хэрэгсэл, стратегическэ түүхэй эдүүд болон бусад сэрэгэй мате-риалууд үлэмжэ һайнаар хэр-эглэгдэжэ, дайсанай сэрэгэй хүсэнь хяа һамна сохиго хэр-эгтэ Улаан Армийнай туһал-ба. Тийхэ зуураа Советскэ Сою-зай бүхы ресурснь нийтлэггэ дайсанда эсэргүүсэхэ гайхамшаг ехэ тэмсэлдэ гульдагдаад бай-гаашье һаань тэрэ хадаа амери-канска ажаүйлэбэридэ шухала хэрэгтэй аад, тон хомор түүхэй эдээр тэрэнэ хангажа байгаа юм.

Холбоото Штадууд Советскэ Союзда туһаламжа үзүүлжэ бай-ханда, манай орондо, манай ар-мида буу зэбсэг, сэрэгэй хэрэг-сэл, стратегическэ түүхэй эдүү-дыг улам ехээр үгэжэ байһан ба үгэһөөршье байна.

Америкын Холбоото Штадуу-дай, Великобритани болон Кана-дын Советскэ Союзда үгэжэ бай-һан юмэ тухай тоо баримта-нуудыг Гадаалын Худалдаа-най-маанай Арадай Комиссариат мүн-өөдэр тунхаглаба.

Советскэ арад зон болбол Америкын Холбоото Штадууд, Великобритани болон Канадаһаа абажа байһан туһаламжыг ай-хабтар ехээр сэгнэнэ. Верховно Главнокомандагша Советскэ Со-юзай Маршал нүхэр Сталин өөрыншөө майн 1-эй Приказ соо Улаан Армийнай «энэ амжалта-нуудта Италида немецүүдтэ эсэр-гүү фронт бариха байһан манай агууехэ союзнигууд болохо Аме-рикын Холбоото Штадууд ба Великобритани нилээдгүй туһа-ламжа үзүүлжэ, немецкэ сэрэ-гүүдэй горьтойхон хубийе ман-һаа зайлуулан татажа һамаа-руулна, тон үнэтэй стратегиче-скэ түүхэй болон буу зэб-сэгээр бидэныг халгана. Гер-манийн сэрэгэй объектүүдыг саг үргэлжэ бөмбодон, тийгэ-жэ байханда Германийн сэрэгэй хүсэ шадалыг эбдэн буладхана» гэжэ заһан байна.

Советско-американска хэлсээн гэшэ гансахан дайнай үедэ бэ-шэ, мүн дайнай дүүрэһэн хой-ношье хани барисаатай байха үндэһэ нуури болоно. Тус хэл-сээн дээрэ гараа табижа баталха үедөө хоёр талаһан тиймэ зо-рилго табиһан байгаа.

Антититлеровскэ коалициин хү-сэниинь юун бэ гэхэдэ, тэрэ хадаа хүн түрэлтэниг гитлеровскэ зэриг муухай зоболонхоо сү-лөөлжэ гэгдэн аррун хайхан зо-рилго табижа, тэрэ хадаа фа-шистска агресерүүдэй богоол-шолхо аюулаһаа гатаалһан эрхэ-тэй сүлөөтэй эрхим хайн ажа-һуудал түхээрхэ арга арад зо-ной үмэнэ олгожо үгэнэ.

Юниин 11 гэшэ—домогтой хайхач үдэр мүн. Тэрэ хадаа гансахан Европодо бэшэ, мүн Америкэтэй хамта бүхы дэлхэйг бүхэбэрсэг дээрэ гитлеровскэ ээрхэлгын аюул тохёолдожо шэр-үүн хатуу байдал ерээд бай-һынь американска аралай хаһа саг соонь хүсэд ойлгоһонийг гэршэлнэ. Американска арад со-ветскэ арадай баатарлиг ехэ тэмсэлэй али тухай ехэ удхатай байһынь ойлгобо.

Дайн сэрэг болбол нийтлэггэ дайсанда эсэргүү тэмсэлдэ байл-даанай болоһон газарта хүбүү-дэйнгэ адхаһан шуһаар дай-шалхы хани барисаагаа бүхэ-жүүлһэн эрхэ сүлөөдэ дуратай хамаг бүхы арадуудыг дүтэ-лүүлһэн байха юм. Агууехэ ан-тититлеровскэ коалици гэшэ сүлөөлэлтын дайнай гал дүлэн соогүүр бүхэжэһэн ба хатуужа-һан байна. Дайнай һүүдлын үеһе түгсэхэжэ байһан түүхэтэ тулалдаануудай шийдхэхы үзэр-чүүд дүтэлжэ ябана. Үшөө бага бэшэ бэрхшээлүүдыг үзэхэби, теэд тэдэниг дабажа гараха байһандаа, зүүн тээһэ ба ба-руун тээһэнь нэгэ доро сохижэ, фашистска арьяатаниг эсэслэн дараха байһанлаа заашье һэжэр һанахагүй байнаби.

Илалтымнай толон үзэгдэжэ эхилээ. Мүнөө үедэ дайсаһаа дарахын тулада бии бүхы хү-сээ хаяха ёһотойби. Дайн сэр-эгыг түргэнөөр дүүргэжэ, эб-тэй амгалан сагай ерэхыг хү-лээн ядажа байһан эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы арадууд ниймэ эрилтэ табижа байна. Гурбан агууехэ державануудай дайшал-хы хани барисаан ба эб най-рамдалай өөдөө ургажа байһан ябадалай нэгэниинь болохо со-ветско-американска хэлсээн бол-бол тэдэней һанажа хүсэжэ бай-һан юмэнь мэнэ һаяар хүсэл-дэхөө байһан тухай этигэлнай-дэбери түрүүлнэ.

(«Правды» түрүү бэшлгээ).

Советскэ Информбюроһоо Юниин 12-ой оперативна мэдээн

Юниин 12-ой туршада ЛЕНИНГРАД городһоо хойгуур/Карель-скэ перешеек дээрэ манай сэрэгүүд ой модотой харгы дэгуурхи ба нуурнуудай хоорондох намаглиг газарта дайсанай инженериз хаалтанууд ба эсэргүүсэлтыг дабажа добтолгогто байлдаануудай үргэлжлүүлжэ зуураа финнүүдэй хамгаалгын газарай КИВЕН-НАПА, РАЙВОЛА гэдэг шухала үзэлнуудыг эзэлээд, мун тэрэш-лэн 30 гаран ондоо нуурин газарнуудыг, тэдэней дунда ТЕРМО-ЛОВО, ХАРТОНЕН, МУЛЛАЛА, ТИРТТУЛА, ИКОЛА, ТЮРИСЕВЯ, ВАММЕЛСУ гэдэг газарнуудыг болон ТЮРИСЕВЯ, РАЙВОЛА гэжэ түмэрзамай станцинуудыг эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ хубилалта болоогүй. Юниин 11-дэ бүхы фронтнууд дээрэ агаарта болоһон байлда-нуудта ба зенитэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 20 самолёт унагаагдаа.

Ленинградһаа хойгуур Кар-ельскэ перешеек дээрэ манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэ-лүүлбэ. Дайсан болбол шэнэ ре-зервүүдыг яаралаар татан аса-раад үши удаанаар байгууһан олон тоото хамгаалгынгаа түхсэр-рэлгэнүүдтэ түшэглэжэ үсэд шанга эсэргүүсэлтэ хэнэ. Ой модотой, намагтай ба олон тоото нуурнуудтай газарнуудынь хам-гаалга хэхэдэ угаа таарамжатай байна. Советскэ ябган сэрэгүүд болон танкнууд элдэб хаалтануу-дыг дабажа амжалтатайгаар урагшаа давшан дайсанай сэрэ-гүүдыг бута нэрвэн үгы хэнэ. Айхабтар шанга байлдаануудыг хэнэһэйнгэ эсэстэ манай сэрэ-гүүд мүнөөдөр финнүүдэй Ки-веннапа ба Райвола гэдэг хам-гаалгын шухала үзэлнуудыг мун 30 гаран ондоо нуурин га-зарнуудыг эзэлбэ. Советскэ ар-тиллеристнууд өөһэдэньгөө буу-далгаар ябган сэрэгүүд болон танкнуудыг саг үргэлжэ дэмжэ-нэ. Н-скэ гвардейскэ самоходно артиллерийскэ полк үдэр соо 34 дэодыг хяа һамна сохижэ, 26 ехэ буу, 30 пулемётно үүр үгы хээд, нэгэ батальон шахуу са-гаан финнүүдыг хюдаһан бай-гаа. Манай лётчигууд дайсанай коммуникацие һандарган, ерэ-жэ ябаһан резервүүдтэнь со-хилто хэнэ.

Советскэ сэрэгшэд ами бэээ гамнахагүй зүрхэтэйгөөр ба эрэлхэг зоригтойгоор дайлагда-на. Гвардин улаанармеец нүхэр Дмуха гэгшэ дайсанай траншея худар түрүүлэн гүйжэ ороод 3 финныг үгы хээд, нэгыг плендэ абаба. Тагнуулаһа гвардин улаанармеецүүд нүхэд Примак ба Артемов гэгшэд гранатуу-даар дайсанай хэдэн солдадыг үгы хэжэ 5 финныг, тэрэ тоодо нэгэ финскэ офицерыг плендэ абаа. Сержант нүхэр Горбатчев түрүүтэй бүлэг боевүүд добто-лон орожо түмэрбетонно дот эзэлжэ, 11 финскэ солдадыг плендэ абаһан байна.

Новоскольникийо баруун-хойгуур советскэ ябган сэрэгэй рото тагнуул хэхэ зорилготой-гоор дайсаниг гэг гэгтэ атако-валаа. Немецүүдэй айхабтар шанга эсэргүүсэлтыг нуга дара-жа манай боевүүд тэдэныг траншеяһаа намнан гаргаба. Гитлеровецүүд байлаһаа хэргэһэн абаха гэжэ хойно хойноһонь хэдэн контратака хэнэн байгаа. Танкнуудаар хүсэжүүлгдэһэн немецкэ ябган сэрэгэй батальон

манай ротыг түрижэ шадаагүй. Советскэ боевүүд дайсанай бү-хы атакыг сухаржуулаа сохижэ эзэлһэн рубежэ багаар барина. Нэгэ үдэр соо 200 гитлеровец үгы хэгдэбэ. Немецүүдхэ 3 пулемёт, 40 автомат, 60 вин-товка болон радиостанци була-гдан абтаа. 10 немец плендэ абтаба.

Яссы городһоо хойгуур дайсанай подразделениүүд Н-скэ частини позицияг атакова-лаа. Советскэ боевүүд немецүү-дыг өөһэдэньгөө окопууд тээшэ табяагүй. Тэдэныгөө мэртэй буудалга ба жадаараа хэдхэжэ түрүүшын рубежэ хүртэр су-харжуулан намнаба. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 100 шахуу үхээр үлэһэн бай-гаа. Ондоо нэгэ участок дээрэ нүхэр Романенкын командалжа ябаһан артиллеристнууд танк гэмтээжэ, дайсанай 3 ехэ буу болон 7 пулемётныг үгы хээ.

Хэдэн могилёвско парти-занска отряднууд томо нууриг газарта байһан дайсанай гарни-зондо добтолһон юм. Эрмэлзэлгэ-тэ атака хэнэһэйнгэ эсэстэ партизанууд 134-дэхи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин һурал-салай запас батальонийг бута нэрвэн һангаагаа. 200 гаран гитлеровецүүд алагдажа, 25 гитлеровец плендэ абтаа. Бело-стокско областыдо дайлагдажа байгаа партизанскэ отряд ажань амгалан һуужа байһан арад зо-ниг тоноһон немецүүдтэ доб-толбо. Айхабтар шанга тулал-даанда советскэ патриотүүд 60 бандит—СС-тэниг үгы хэжэ, немецүүдэй тоноһон юмэтэй 10 повозко ба 80 толгой үхэр бу-ляан абаа. Тэдэ зөөри ба малыг няутагай арад зондо бусаажэ үгэһэн байна.

Ленинградска фронтын Карельскэ участок дээрэ болоһон байлдаанай түрүүшын үдэртэ олон финскэ солдат ба офицер-нууд плендэ абтаа. 10-дэхи финскэ ябган сэрэгэй дивизиин пэгдэхэ полкын 2-дохы ротогоб плендэ абтаһан капрал Салонес гэгшэ ингэжэ хөөрэнэ: «Манай фронт дээрэ ехэ удаан саг соо тон намлуу байһан юм. Манай хабаадлалтагүйгөөр ондоо нэгэ газарта дайн байлдаан нэгэ тээ-шээ хаража шийдхэнь ха гэжэ олон хүнүүлнай ботодог байгаа һэл. Теэд гэгтэ дайн байлдаан

(Түгэхэһын 2-дохы нюурта).

Советснэ Информбюроһоо

(Түгээхэл. Эхинийн 1-дөхм нүүр).

хамар бүхы аюуануудтайнь бидээр дахин үзөөбди. Ородой артиллери галзуу шанга буудалга хээ. Тойроод лэ аймшагтай юмэ боложо байгаа бэлэй. Тама гэжэ байдаг юм наа манай үзэбхнөө үзүү бэшэ байгаа ёһотой. Снарядууд бүхэжүүлгэнүүдые газартай шөгдөлжэ, манай зэргэнүүдые хоололоо һэн. Бүтэн бүтэн подразделениүүд үгы хэгдэһэн байгаа. Бүхы юмэ оёроороо өөдөө хаража урбалдашоо. Манай взводой хоёр отделини буу зэбсэгээ хаяад хараһан тээшээ гүйлдөө һэн. Бидээр блиндаж соогоо үлэжэ, сагаан туг хийдхээ, ородуудай ерэхые хүлээһэйнгээ һүүлээр плендэ ороо һэмди. Мүн тэрэ 1-дөхм ябган сэрэгэй полкһоо плендэ абтаһан солдат Лаури Юленен гэгшэ нигэжэ мэдэсэнэ: «Байлдаанай эгээ эхин дээрэ полкын 1-дөхм батальон угаа ехэ гээгтэдэ ороо һэн, тинхэдэ 2-дөхм батальон бүрмүһэн үгы хэгдэһэн байгаа».

Улаан Арминн талада шэлжэн ороһон солдат Юхо М. гэгшэ нигэжэ мэдүүлнэ: «Ородой артиллериин буудалга яахын арггүй байгаа һэн. Бүхы блиндажнуудай хандаргагдашахадань бидээр ротынгоо командна пунктда арай гэжэ хүржэ, офицеркэ землянка соо хоргодоо һэмди. Землянка соо дүүртэрэ олон солдадууд ороо бэлэй. Капитан Юссил гэгшэ землянкаһаа гарагты гэжэ бидэвэртэ захираа һэн, теэд хэншэ гараагүй бүгэдөөрөө тэндээ үлөө һэн. Гаража үхэхэ дуратай хүн байгаагүй. Позипия алдангүйгөөр барыжа шалахадн гэжэ һанахашы хэрэггүй байгаа. Улангүй ородууд землянкыемнай гранатуудуудар шэдэжэ эхилээ бэлэй. Минни гаран гэхэдэ намайе тойроод амиды солдадуудта орлодоо үхэбхнэнь олон болошоод байгаа һэн. Тинхэдэнь землянкаһаа гаража, гараа үргөөд ородууд тээшэ гүйжэ ошоо һэм».

Американска авиаци Румын болон Югославида байһан дайсанай сэрэгэй байра барилгануудта довтолбо

Советскэ газар дээрэ байһан базанууд дээрэһээ нийдэжэ дайдалдаг американска хүндэ бомбардировщиүүд июнийн 11-дэ США-гэй агаарай сэрэгэй 15-дөхм авиационно корпусой Констанца болон Джурджу (Румыни) Смедерова (Югослави) гэжэ хотуудта байгаа дайсанай сэрэгэй байра барилгануудта довтолхонь хабаадалсан байна.

Тэрэ довтолгодо, СССР-эй газар дээрэ байһан аэродромуудһаа нийдэжэ ошоһон самолёдуудые оруулалсан, дүн хамта 1.000 гаран самолёт хабаадалсаба.

Лётчигуудай хэлэһээр хадаа, тэрэ довтолго амжалтатыйгаар хэгдээ. Американска авиаци нэгэ самолёдоо гээбэ.

(ТАСС).

Советскэ Союзда буу зэбсэг, стратегическэ түүхэй эд, ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэ ба эдээ хоолой зүйлые Америкын Холбоото Штадууд, Великобритани ба Канадын үгэжэ байһан туха

Америкын Холбоото-Штадууд болон Великобритани гэшэ гитлеровскэ Германия болон Европодохи тэдэвэй туһамаршадые түргэнөөр хяа һамна сохижо дараха гэһэн нийтын агуухэ зорилгоор Советскэ Союзтай нэгдэнги байһан хадаа, Советскэ Союзай газар худар немецко-фашистска хүрэг тонуулшадай довтолон оромсоор удангүй буу зэбсэг, ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэ, материал болон эдээ хоолой зүйлүүдээр СССР-ые хангаха хэрэгтэ ороо һэн. Нигэжэ хангаха ябадалдань Канадаһы мүн лэ хабаадалсажа, 1943 оной июлийн 1 хүртэр английскэ уялгада оролсуулан үгэлсэжэ байһан аад, удаа тээнэ өөрөө тусгаар үгэжэ эхилһэн байгаа. Советскэ Союзда дурсагдаһан үнэтэ материалнуудые үгэжэ байхадаа Америкын Холбоото Штадууд, Великобритани болон Канада болбол түрэл газар дайчяа фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлхэ хэрэгтэнь, гитлеровскэ Германия болон тэдэвэй туһамаршадые дараха союзнигүүдэй нийтын илалтые түргэдхэхэ хэрэгтэнь Улаан Арминн амжалтануудтань туһа нэмэри хэжэ байба гэшэ.

Эдэ хэрэгсэлнүүдые хайшан гээд үгөө юм гэхэдэ Америкын Холбоото Штадууд буу зэбсэгүүдые урьһаар гү, али арендээр үгэхэ тухай законной (ленд-лизитухай закон) үндэһэ нуури дээрэ, Великобритани хадаа, түбхын түрүүндэ, бэе бээдээ юмэ үгэлсэхэ, урьһаламжа болон түлбэринүүдэй гурим тухай 1941 оной августын 16-ай хэлсээнэй ёһоор, мүн тэрэшэлэн сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые үгэхэ ябадалые финансаар хангаха болон бусад сэрэгэй туһаламжа тухай 1942 оной июнийн 27-ой хэлсээнэй ёһоор, Канада хадаа нэгэдэмэл напануудай бэе бээдээ туһаламсаха тухай Канадын законной ёһоор бэлүүлжэ байгаа юм.

Америкын Холбоото-Штадуудай, Великобритани болон Канадын Советскэ Союзда үгэжэ байһан юмэ тухай Гадаада Худалдаа Наймапай Арадай Комиссаридад тоо баримтанууд дооро тунхаглагдана.

I. БУУ ЗЭБСЭГҮҮДЫЕ УРЬҺААР ГҮ, АЛИ АРЕНДЭЭР (ЛЕНД-ЛИЗЭИ ЁНООР) ҮГЭХЭ ТУХАЙ ЗАКОННОЙ ҮНДЭНЭ НУУРИ ДЭЭРЭ 1941 ОНОЙ ОКТЯБРИИН 1-НЭ ХОЙШО 1944 ОНОЙ АПРЕЛИИН 30 ХҮРТЭР СОВЕТСКЭ СОЮЗДА АМЕРИНЫН ХОЛБООТО ШТАДУУДАЙ ҮГЭХЭН ЮМЭ ТУХАЙ.

Америкын Холбоото Штадууд болбол буу зэбсэгүүдые урьһаар гү, арендээр үгэхэ тухай законной ёһоор, 1941 оной октябрийн 1-нэ хойшо 1944 оной апрелин 30 хүртэр Советскэ Союзда 8,5 миллион тонно буу зэбсэг, стратегическэ түүхэй эд, эдээ хоолой зүйлүүд болон түхээрэл-

гэнүүдые 5357 миллион долларта эльгээһэн байна.

Эдэ бүхы эльгээһэн юмэһээ 7,4 миллион тонно юмэ 4.612 миллион долларт Советскэ Союзда ерһэн байна, тэдэвэй дунда 1941—42 онуудта 1,2 миллион тонно, 1943 ондо 4,1 миллион тонно ба 1944 оной дүрбэн һара соо 2,1 миллион тонно абтаһан байха юм. 1944 оной майн 1-дэ 684 мянган тонно юмэ аян замда пароходууд дээрэ ержэ ябаһан байгаа.

Энэ сагай хугасаа соо Холбоото Штадуудһаа Советскэ Союзда дор дурсагдаһан үлэмжэ шухала буу зэбсэг болон сэрэгэй хэрэгсэлнүүд асарагдаһан байна гэбэл: самолёт—6.430, тэрэһээ гадна Великобританиин уялгада оролсуулажа США-һаа 2442 самолёт абтаа, танк—3734, миннэ тральшигууд 10, убан доогуур ябадаг онгосонуудай хойноһоо агнаха ехэ агнуушад—12, торпеднэ катернууд болон убан доогуур ябадаг онгосонуудай хойноһоо агнаха бишинхан агнуушад—82, автомашина—206.771, сэрэгэй механизированнэ транспортын бусад зэмсэгүүд—5397, мотоциклууд—17017, зенитнэ үхэр буунууд—3168, «Эрликон» гэжэ үхэр буунууд—1111, снаряд—22,4 миллион, патрон—991,4 миллион, дари—87,9 мянган тонно, толуола, тринитротолуола болон аммонит—130 мянган тонно, полевой телефонно провода 1229 мянган километр, телефонно аппарат 245 мянга, армейскэ бутинканууд—5,5 миллион пар, армейскэ сэмбэ 22,8 миллион ярд, автопокрышканууд—2073 мянган хэбэг болоно.

Стратегическэ түүхэй эдүүдэй дунда: эрхим шанартай авиационно горюч (авиабензин болон изооктан) 476 мянган тонно, алюминни болон дюралюмини—99 мянган тонно, эд болон эдээр хэһэн хэрэгсэлнүүд 184 мянга тонно, цинк—42 мянган тонно, никель—6,5 мянган тонно, сталь болон стальяр хэһэн юмэ—1160 мянган тонно, тэрээн сооһоо рельсенүүд 246 мянган тонно болоно.

Оборонно ажаүйлэдбэридэ хэрэглэхын тулада металл зүһэдэг станогүүд—20380, элдэб ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэнүүд 257,2 миллион долларт, тэрэвэй дунда 288 мянган квт хүсэтэй электростанцийн түхээрэлгэнүүд, мүн бүхы дээрээ 39 мянган квт. хүсэтэй 263 нүүдэл электростанци, 4 нефть болбосоруулха заводой ба алюминиево прокатна заводой түхээрэлгэ; 4138 пароходой бүхы дээрээ 1768,7 мянган мориной хүсэтэй двигательнүүд, 2718 пресс болон балтанууд, 524 кран, 209 экскаватор болон, түмэр харгын транспортда хэрэгтэй 241 паровоз, 1154 зайдан вагон, кислот зөөхэ 80 цистерн болоно.

Эдээ хоолой зүйлүүд 2199 мянган тонно асаралдаба.

II. 1941 ОНОЙ ИЮНИИН 22-НОО 1944 ОНОЙ АПРЕЛИИН 30 ХҮРТЭР СОВЕТСКЭ СОЮЗДА ВЕЛИКОБРИТАНИИН ҮГЭЖЭ БАЙҺАН ЮМЭ ТУХАЙ

1941 оной июнийн 22-ноо хойшо байгша оной апрелин 30 хүртэр Великобритани болбол Советскэ Союзда 1150 мянган тонно буу зэбсэг, стратегическэ түүхэй эд ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэ болон эдээ хоолой зүйлнүүдые эльгээһэн байгаа. Тэрээн сооһоо 319 мянган тонно буу зэбсэгын сэрэгэй туһаламжа үзүүлхэ гэһэн гуримаар түлөөһөгүйгөөр үгтэбэ; 815 мянган тонно түүхэй эд, ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэнүүд болон эдээ хоолой зүйлнүүд 83,7 миллион фунт стерлингдэ 1941 оной августын 16-ай үдэр баталагдаһан бэе бээдээ юмэ үгэлсэхэ, урьһаламжа болон түлбэринүүд тухай СССР ба Великобританиин хоорондо баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор (зарьманинь урьһаар, зарьманинь сөбөр мунгөөр абтаа юм); (0,5 миллион фунт стерлингын сэнтэй 2 мянган тонно) бишинхан ашаан эгээ дайнай һая эхлээд байхада сөбөр мунгөөр абтаа һэн.

Нигэжэ эльгээһэн ашаанһаань Советскэ Союзда 1041 мянган тоннонь абтаа, тэдэвэй дунда 1941 ондо 15,3 мянган тонно, 1942 ондо—375 мянган тонно, 1943 ондо—364 мянган тонно болон байгша оной 4 һара соо 144 мянган тонно абтаһан байха юм.

Байгша оной майн 1 хүртэр Советскэ Союз гэһэн ержэ ябаһан 44 мянган тонно ашаан замда ябажа байба.

Советскэ Союзда Великобританиһаа нимэ шухала үхэтэй буу зэбсэгүүд болон сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые абтаһан байһабди гэбэл: 3384 самолёт тэрэһээ гадна 2442 самолёт Великобританиин уялгануудал дүүргэхэ талаар ороһон байгаа; 4292 танк, 12 миннэ тральщик, 5249 автомашина болон бронетранспортер, 562 зенитнэ үхэр буунууд, танк хюдаха 548 үхэр буунууд, 17 мянган снаряд, 290 миллион патрон, 17,3 мянган тонно дари, артиллериин буудалгые хүтэлхэ 214 радиоустановка, 116 убан доогуур ябадаг онгосонуудые бэдэржэ олохо прибор болоно.

Стратегическэ түүхэй эдүүдэй дунда үгтэһэн юмэ нэрлэбэл: каучук—103,5 мянган тонно, алюминни—35,4 мянган тонно, эд—33,4 мянган тонно, сагаан туулган—29,4 мянган тонно, хара туулган—47,7 мянган тонно, цинк—7,4 мянган тонно, никель—2,7 мянган тонно, кобальт—245 тонно, джут, сизали болон тэрэгээр хэһэн эдүүд—93 мянган тонно болоно.

Оборонно ажаүйлэдбэридэ хэрэглэхын тулада эльгээгдэһэн түхээрэлгэнүүдые нэрлэбэл: 6491 металл зүһэдэг станок, 14,4 миллион фунт стерлинг сумматай элдэб ажаүйлэдбэрийн түхээрэлгэнүүд, тэдэвэй дунда: энергийн хүсэтэ түхээрэлгэ 374

мянган квт хүсэтэй, электромотор, 104 пресс та, 24 портална кран, мянган фунт стерлинг техническэ алмаз болоно.

Тинхэдэ эдээ хоолой зүйл хамта 138,2 мянган тонно рагдаһан байгаа.

III СОВЕТСКЭ СОЮЗДА КАНАДЫН ҮГЭХЭН ЮМЭТ

Дайнай эхилхэһээ хойшо оной июлийн 1 хүртэр Советскэ Союзда Канадын үгэжэ юмэнь Великобританиин гэхэ уялгада оролсуулажа СССР болон Канадын хэлсээли абалсаха тухай 1943 сентябрийн 8-ай хэлсээнэй ёһоор хэгдэжэ байһан юм. 1943 оной июлийн 1-нэ Канада болбол «Нэгэдэмэл напануудай бэе бээдээ туһаламсаха тухай» Канадын гаргаһан ёһоор Советскэ Союзда хэрэгсэлнүүдые Канадын байха тухай СССР болон Канадын хоорондо баталагдаһан сэнэвэй ёһоор Канада өөрөө гаар үгэжэ эхилһэн байгаа.

Тингэжэ эхилһэнһээ байгша оной апрелин 30 тэр Канада болбол Советскэ Союзда 450 мянган тонно зэбсэг, стратегическэ материал болон эдээ хоолой зүйлнүүд (пшеница болон гурил) дунда 187,6 миллион канадскэ долларто эльгээһэн байна.

Сооһоо английскэ уялган оролсуулан (1943 оной июн 1 хүртэр) 93 мянган тонно хадаа СССР болон Канадын хоорондо зээли абалсаха тухай сэнэвэй ёһоор 116,6 миллион канадскэ долларто эльгээжэ байгаа. Баһа 182 мянган пшеница болон гурил, 10 миллион канадскэ доллар сэнтэй «нэгэдэмэл надинуудай хэрэгсэлнүүд тухай» хууль хилдүүлэн 1943 оной июн 1-нэ хойшо байгша оной апрелин 30 хүртэр эльгээжэ байха юм. 175 мянган канадскэ ашаан, 61 миллион канадскэ доллар сэнтэйгээр эльгээжэ байгаа.

Канадын эльгээһэн ашаанһаа Советскэ Союзда 355 мянган тоннонь абтаһан байна. Тэһэнь, 1942 ондо 125 мянган тонно, 1943 ондо 124 мянган тонно ба байгша оной 4 һара соо 106 мянган тонно эльгээжэ байха юм.

Канадаһаа Советскэ Союзда ерһэн юмэ нэрлэбэл: танк, 842 бронетранспортер, 2568 ашаанай автомашина, мянган снаряд, 34,8 мянган патрон, 5 мянган тонно алюминни, 36,3 мянган тонно алюминни, 9,1 мянган тонно хара туулган, 23,5 мянган тонно эд, 6,7 мянган тонно цинк, 1324 тонно никель, 13,3 мянган тонно рел, 208,6 мянган тонно пшеница болон гурил болоно.

Байгша оной майн 1 Канадаһаа Советскэ Союзда ержэ ябаһан 60 мянган тонно ашаан замда ержэ ябаһан байгаа.

Үндэр ургасын түлөө социалистическэ мурьсөөн

Хориинхид тарилгаа дүүргэбэ

РИ. (Манай корреспондентһээ). Верховно командалагша нүхэр Сталиной майн нэ түүхэтэ приказаар омгорхойн Хориин хай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд хабаа тарилгыг сүм дүүргэбэ. Аймагай колхоз түсэбэй ёһоор 13.500 гектар тариха байаад, 13.517 гектар таряа.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриг Ленинэй, "III Интернационал", "Путь Сталина", Калининэй, "Сельсоветэй Сталиной, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд илангаяа эмхитэйгээр үргэжэ. Мүн Хориин машинно-тракторна цехин коллектив тарилгын хүдэлмэридэ тэйгээр хабаадалсан байна.

Ц. ГАРМАЕВ.

УГЛӨӨ МҮНӨӨГҮЙ ДҮҮРГЭХЭНЬ

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Тарилгын хүдэлмэринг шийдхэлгээр юниин 1-һээ 5 болтор соносхогдоһон ударна табан хоног соо аймагай колхозууд хабарай полевой хүдэлмэрингөө ябасыг нилээдгүй шанагдахаба. Энэ табан хоног сээ 10 колхоз бүхы тарилгаяа дүүргэжэ гараа. Мүн эдэһье үдэрүүдтэ аймагай колхознигууд ударна 5 хонгогойвоо темпыг буладхангүй бүри өршэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Юниин 7-ой үдэрһөө хойшо 16 колхоз хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэри дүүргэбэ.

Доодо-Худанай сомоной Ворошиловой, «Октябрь», Дундз-Худанай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд тарилгаяа эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэһэн байха юм. Тивн, аймагай түрүү колхозууд гээгдэжэ абанан дүгэ дүгынгөө колхозуудта социалистическэ туһаламжа хүргэжэ байна.

Тэрэшлэн тарилгаяа дүүргэһэн түрүү колхозууд параа хахалжа, үбһэндөө бэлэдхэжэ байна. Тарилгаяа үни хада дүүргэһэн «Завёты Ильича» колхоз пар бэлэдхэлтээ нэгэн доро үбһе-хуряалгадаа бэлэдхэнэ. Энэ колхоз 6 сенокосилка, 35 гар хажуур, 40 тармуур заһабарилһан байна. «Зургаанай зам» артель 3 сенокосилка, 3 морин тармуур, 30 гар тармуур заһабариллаа.

Тэрэшлэн «Манай ажал», «Улаан таряашан» ба бусад колхозууд үбһе-хуряалгынгаа машина эмсэгүүдыг өршөмтэйгээр заһабарилжа байна.

Аймагай эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхознигууд хабарай полевой хүдэлмэринүүдэйнгээ бүхы түсэбүүдыг үглөө мүнөөгүй дүүргэжэ, республиканска социалистическэ мурьсөөндэ илахын түлөө унабан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байха юм. Хабарай полевой хүдэлмэрин эхилһэнбээ хойшо үйлдбэрин үндэр бүтэсэнүүдыг туйлажа, стахановец, ударник болоһон колхознигуудай нэрэнүүд үдэрһөө үдэртэ олоһорно. МТС, колхозуудай түрүү зэргын хэдэн олон хүдэлмэришэд нүхэр Сталиной майн нэгэнэй приказтай дашарамдуулан шахаа тангариг болгон абанан социалистическэ уялгануудаа үвэн хэргүүдээр бэлдүүлжэ байна. Стахановец, ударнигуудай нэрэнүүд Хэжэнгын МТС, «Зургаанай зам», «Завёты Ильича», «Улаан таряашан», «Комсомолец» колхозуудаар илангаяа олоһороо. Эдэнэр үсэгэлдэр туйлаһан амжалтануудаа мүнөөдөр бүри арбиджажа, баатар Улаан Армингаа хүбүүдтэ үшөө ехэ туһаламжа хүргэхөөр эригжонхой.

В. НАМДАНОВ, аймагай гүйсэдиномой түрүүлэгшын өрөлөгшөө.

611 килограмм горючи арбилба

Кабанскын МТС-эй трактористнуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ трактористка Абыкова илажа гарба. Энэ хадаа тракторна хүдэлмэрингөө хабарай түсэб МТС соогоо түрүүлэн 120 процент дүүргээд, 611 килограмм горючи арбилһан байна.

Тивн, нүхэр Абыкова тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэб члүүлэн дүүргэхэ уялга абаа.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН

ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН 1944 оной юниин 10.

Table with 2 columns: аймагууд, Түсэбэй дүүр. вата процентээр. Lists regions like Закаменная, Хориин, Хэжэнгын, etc.

ХАМТА 75.7 Ахын аймагнаа мэдээн абтаагүй.

Буртаг үбһе түүнэд

«Красная заря», Десятниковска сельсоветэй Сталиной нэрэмжэтэ артельнүүд (Тарбагатайн аймаг) тарилгынгаа ургажа захалхатай хамта буртаг үбһе түүхэ хүдэлмэри эхилбэ.

Мүнөө эдэ колхозуудаар үбгэд хүгшэд болон үхибүүдһээ, тэрэшлэн таряанажалай бригадын зарим членүүдһээ бүридһэн хэдэн звенонууд эмхидхэгдээд, тарилгын буртаг үбһе түүлгэдэ элибхитэйгээр хабаадалсажа байна.

Комсомолец Жамбалов 120 га тариха

Ургаса хуряала рес-пуб-лика социалистическэ дэлгэрһэнбээ хойшо хэдэн олон комсомолец залуушууд колхозууд дээрэ үндэр бүтэһе туйлажа байна.

Комсомолец Жамбалов гэгшэ морин селякээр 100 гектар тариха түсэбтэй байһан аад, 20 хоног соо 120 га тариха.

Абанан уялгануудаа дүүргэжэ байна

Машинно-тракторна бригаданууд полевой хүдэлмэринүүд түсэбүүдыг амжалтатой дүүргэбэ. Тивн, юниин 1-хүртэр соносхогдоһон хада соо бүри өршэтэйгээр, тракторна хүдэлмэригээ хабарай түсэбүүдэн дүүргэхээр бээ трактористнууд тэрэ бодотоор дүүргэһэн байна.

Ударна декадын түрүүшын үдэрнүүдһээ абаад 6 тракторна бригадын членүүд үдэрэйнгөө нормонуудыг үлүүлэн дүүргэжэ байна. 18-дахы бригадын членүүд Цыренжанов, Носков гэгшэд СТЗ трактораар 80—85 гектар хахалба. Мүн 16-дахы бригадын трактористканууд Горюховская, Кожкина гэгшэд ударна декадын үдэрнүүд соо нормонуудаа ходо үлүүлэн дүүргэһэн байна.

ХАРАЙНГАА тарилгын түсэбүүдыг амжалтатой дүүргэһэн республикын колхозууд партаа өршөмтэйгээр оролгон, Хэжэнгын, За-Хориин болон хэдэн бүхы тарилгаяа дүүргэһэн байна. Зүгөөр хабарай үндэр ургасын түлөө үбһэн эхининь боло-лүдөө ажалай ургаса-культурануудыг дээшлэ-лэгэн шухала хэмжээ-тарилгын хойноһоо хай-рууһалха ябадал болоно. Культурануудай тарил-гатай үбһэнбөө сөбэрлэхэ, газарыг бамбайл-гаархагай ургахатайнь үргэжэ, ургасада нэ-гээд үгэхэ, хубаг кана-лалда, хүдөө ажалай куль-турнай үбһэн болон вред-ительнүүдтэ тэмсэхэ гэхэ мэтын абуулаг тарилгын хойно-лүдөө түлөө шийдхэхэ шу-длуулда болоно.

Тарилгыг найнаар харууһалха—шухала зорилго

Буртаг үбһэтэй болоһон таряе хуряахадаа, илангаяа комбайнаар хуряахадаа һаад түбэг ушаруу-даг, таряантай холисолдоод бай-хадаа, тэрэниг шийтгүүлжэ гэмтээдэг байха юм. Гадна, бур-таг үбһэн гэгшэ хүдөө ажалай культурануудай үбһэн ба вред-ительнүүдэй олоһорхо гуламтань болоно. Мүнөө эртын культурануудай тарилгын ургажа гаргахатай хамта буртаг үбһэн гаралсажа байна. Тивнэ тулада буртаг үбһе түүхэ ябадалыг энэ дары эмхидхэхэ шухала. Буртаг үбһе үшөө үндэһэжөөгүй байхадань, газар доогуураа хүгжэн дэлгэр-жэ үрдээдүй байхадань, арилгаха хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ буртаг үбһе түүхэ ябада-лыг хэрэгсээгээгүй байһан зарим колхозууд таряанайнгаа ургасыг нилээдгүй доошолууһан байгаа. Иимэ баримтанууд Хориин, Хэ-жэнгын, Заиграйн, Түнхэнэй ай-магуудаар илангаяа үзэгдэһэн байха юм. Тарилгыг буртаг үб-һэнбөө хаһа саг соонь найнаар сөбэрлээд байхада ургаса болбол гектар бүхэнэй 2—3 центнер дээшлэдэг юм. Таряалангай буртаг үбһе сө-бэрлэхэ саг тудажа ерөбэ. Са-харна свёлко болон бусад ово-шчин бултайһан дары ряд хо-рондын элдүүлгэ хэхэ хэрэг-

тэй. Энэ хүдэлмэринүүдтэ кол-хознигуудһаа гадна хургуулин хурагшад болон багшанарыг үр-гэвөөр хабаадуула шухала. Буртаг үбһе түүлгыг түрүү-шын ээлжэндэ үрһэнэй участок дээр, юрэнхыдөө буртаг үбһэндэ ехээр дарагдаһан таряалан дээ-гүүр түүхэ хэрэгтэй. Түүһэн буртаг үбһээ поли дээрһээ зайлуулжа уһаар угаһанайнгаа һүүлдэ малда эдүүлхэ гү, али галдаха хэрэгтэй. Гадна, тарил-гын буртаг үбһе түүхынгээ ха-жуугаар, таряалангай заха, хар-гын далан дээгүүрхи, канавын эрьбэ гэхэ мэтэ газарнуудай бур-таг үбһе сөсөглэхэһэн урда тээ сабшаха шухала. Иимэ газар-тай буртаг үбһэн али болохоор полинуудта дэлгэрдэг байна. Иая ургажа байхада сабшагда-һан буртаг үбһэн саашадаа урга-ха үрһөгүй байдаг юм. Гадна, тэрээгээр силос хээд малда эдүүлжэ шадаха байнабди. Ороһото, техникескэ болон тоһото культурануудай тарилгын буртаг үбһе түрүүшынхээ июлиин 1 хүртэр, хоёрдохёо ию-лиин 20-һоо оройтуулангүй түүхэ хэрэгтэй. Тэрэшлэн шара будаагай бур-таг үбһе түүхэ ябадалда онсо анхарал табигдаха ёһотой. Энэ культура гандасаар бага байдаг дээрһээ найнаар харууһалгадад

байгаа һаа манай эндэхи байдал-да үндэр ургаса үгэхэ байна. Энэ культура ургажа байха түрүүшынгээ үедэ буртаг үбһэн-дэ ехээр дарагдадаг байна. Үнгэр-эгшэ жэлдэ Бичурын аймагай «Красное знамя труда», Мухар-шэбэрэй аймагай Калининэй нэр-эмжэтэ, «Красный заган» ба бусад олон колхозууд гектарай 10—15 центнер шара будаагай ургаса хуряаһан байгаа. Шара будаагай ургасын иимэ багаар абтаһан ябадал тэрэнэй хойноһоо харууһалгын хүсэд эмхидхэгдээ-гүй байһанһаа болоо. Шара будаагай ургасыг дээ-шэлүүлхын түлөө колхознигуудта нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ байна. Тивнэ тулада буртаг үбһе түүхэ звенонууд шара будаагай урга-сыг дээшэлүүлхэ тухай шухала анхаралаа табижа тэрэниг тон найнаар харууһалха ёһотой. Колхозуудай болон газартаряа-лангай органуудай хүтэлбэрилэг-шад агроперсоналнууд дурсагда-ша ургасыг дээшэлүүлһэнэйнгээ түлөө нэмэлтэ түлбэри үгтэхэ гуримыг колхознигуудта найнаар ойлгуулаха уялгатай. Мүнөө жэлдэ республикын колхозууд сахарна свёклын тар-илгыг нилээдгүй дээшэлүүлээ. Бичурын аймагай түрүү колхо-зууд болон звенонууд үнгэрэгшэ жэлдэ сахарна свёклыг найнаар

харууһалаад байхадаа үндэр ур-гаса туйлажа шадаба. Парти ба правительство бол-бол оорынгөө тогтоол соо 1944 ондо сахарна свёклын хойноһоо найнаар харууһалха тусхай хэм-жээнүүдыг хараалһан байна. Тивнэһээ парти ба правительст-вын энэ эрилтэнүүд колхоз бү-хэндэ дүүргэгдэхэ зэргэтэй. Эртэ таригдаһан свёлко ургажа эхи-лээ. Тивнэһээ энэ дары ряд хоорондын түрүүшын элдүүлгэ-гыг хэхэ эхилхэ хэрэгтэй. Мүн хүдөө ажалай культура-нуудай хорото вредительнүүдтэй тэмсэхэ ябадалыг энэ дары эм-хидхэхэ шухала. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажалай мэргэжэлтэд ургасын вредитель-нүүд таршаа хорхойнуудыг үхүүлхэ хэмжээнүүдыг энэ гэг-һээр абажа эхилхэ зэргэтэй. Ургасын хойноһоо харууһалха хүдэлмэри гансал түргэнөөр бэ-шэ, харин шанар хайтайгаар үнгэрэгшэ хэрэгтэй. Колхозой шанар сахна инспекторнүүд, бригадирнууд, звеньеводууд тар-илгын хойноһоо харууһалха ябадалда угаа ехэ оролдбог гаргажа, тэрэ хүдэлмэридэ кол-хозник бүхэнигөө хабаадуулан, тэдэнэрэй дундахы социалистиче-скэ мурьсөө хүтэлбэрилжэ ажа-лай үндэр бүтэсэнүүдыг туй-луулаха ёһотой. Д. ЛЕСИК, БМАССР-эй Наркомземэй главна агроном.

ХИЛЫН СААНААГА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Союзнигуудай сэрэгүүдтэ французска патрцоудай туһаламжа

ЛОНДОН, июнийн 11. (ТАСС). Сэрэгэй корреспондентүүдэй мэдээсэлэй ёһоор, багахан бүлэгүүд болон дайлагдажа байгаа французска партизанууд союзнигуудай сэрэгүүдтэ эдихитэй туһаламжа үзүүлнэ. Эдэнэр болбол союзнигуудай буухада дайшалхы бэлэн байгаа.

Гитлеровскэ эзэмдэгшэдтэ француудай эсэргүүсэхэ ябадал бүхы Франци дотор шангалдажа байна. Антигитлеровскэ саботаж хэһэн бэ немецүүдтэй тулалдаһан тухай мэдээсэлүүд ороной зүг бүхэнхөө абтана.

Швейцарска хэблэлэй дамжууланай ёһоор июнийн 7-ой хүни азийскэ буушадай толгойлһон французска патриоудай томо хүсэнууд Греноблине хүрээлэ. Мүнөө үедэ тэндэ айхабтар шанга тулалдаанууд боложо байна. Эндэхэ газарые бүхыдэнэ Влпин засагаархин дайнай байдалтай гэжэ соноскобо.

Францины ондоо газарнуударһы эмхи туримгүй боложо байһан тухай мүн мэдээсэгдэнэ. Бельград гэдэг погранична түмэрзамай узелай оршондо партизанска отрядуудта эсэргүү ябуулгануудые хэһын тулада немецүүд дэмжэлгэ сэрэгүүдые татап асараа гэжэ «Сюисс» газетэ бэшэнэ.

Канадад нуугаа советскэ элшэн сайд нүхэр Зарубин найдалгынгаа грамотые барюулба

ОТТАВА, июнийн 9. (ТАСС). Канадад нуугаа советскэ элшэн сайд нүхэр Зарубин мүнөөдөр Канадын генерал-губерпаторта өөрынгөө найдуулгын грамота болон энээнэй урда тээ Канадала СССР-эй посол нууһан нүхэр Гусевай тушаалһаан гараха болоһон тухай грамотые барюулба.

Итальянска армида сэбэрлэлгэ болобо

АЛЖИР, июнийн 11. (ТАСС). «Дерньер Нувель» гэжэ газетын мэдээсэлэй ёһоор, итальянска сэрэгэй мисси болбол итальянска армия дунда сэбэрлэлгэ боложо байна. Тнигэжэ, 29 генерал, 21 полковник, 368 ахалагша офицерүүд болон 9.496 младша офицерүүд тушаалһаан гаргагдаба.

Май нарада Америкэдэ самолёт бүтээлгэ

ВАШИНГТОН, июнийн 7. (ТАСС). Самолёдуудые бүтээн гаргаха хэрэгые эрхийхэ управлениин түрүүлэгшэ Вильсон гэгшэ май нара соо Холбоото Штатууд 8.902 самолёт бүтээн гаргажа, түлэблэн зохёһон түсэбөө 3 процент хүртэр үлүүлэн дүүргэбэ гэжэ хэблэл газетэнүүдэй түлөөлэгшэдтэ мэдээсэбэ.

Хойто Францида боложо байгаа дайн байлдаанууд

ЛОНДОН, июнийн 11. (ТАСС). Сэрэгэй корреспондентүүдэй мэдээсэлэй ёһоор, Изиньн болон Байе городуудай хоорондо таһаралтагүй фронтыа лини тогтоогдоод байна. Кан городые алдахгүй гэжэ үсэд нэтерүүгээр оролдод, немецүүд эндэ 3 бронетанкова дивизи хаяба. Германска радио болбол английска сэрэгүүд Кан городой зүүн урда зүгтэ бүхэжэжэ, тэндэ түмэрзамай станцие эзэлһэн бэсэрэе түшэг тулгууриин пункт болгобо гэжэ мэдээсэбэ. Үсэгэлдэр союзнигуудай сэрэгүүдэй габшагай бүлэгүүд Кан городой оршондо немецүүдэй эзэлжэ байһан үндэр газарые буулаха гэжэ эриц шанга долтогго хэжэ захалаа. Немецүүдэй хэһэн контратаканы бүтөөгүй. Үсэд шанга эсэргүүсэлтэ дилэн дараад союзнигууд улам урагшаа дабшажа ябанэ.

Карантанай оршондо американска сэрэгүүд үргэн ехэ долтогго хэжэ ороо. Карантан болон Валонийн хоорондо хоёр авиасантна, гурбан ябган сэрэгэй болон нэгэ танкова американска дивизионүүд хэтэрхэй хүндэ танкнуудтай ерэжэ сугларалд

байна, мүн тэндэ хэдэн олон тусхай сэрэгүүдэй частьнууд, тэдэнэй дунда габшагай инженернэ бригада бии юм гэжэ германска информационно бюро мэдээсэбэ. Эндэ сугларһан эдэ сэрэгүүд Шербур гэжэ хэрэгые эриц шанга сохилтоор эзэлхэ гэһэн захиралта абаад байна. Карантанһаа хойгуур американска сэрэгүүд болбол Изиньн городой оршондо дайлагдажа байһан союзнигуудай частьнуудтай нэгэдэжэ шадаба.

Һүүлэй мэдээсэлэй ёһоор американска сэрэгүүд Изиньнэй зүүн-хойгуур 6 милийн газарта байһан Гранкан гэжэ городые мүнөөдөр эзэлбэ гэнэ.

Тилли-Сюр-Селль гэжэ городые эзэлэн абаһанайн һүүлээр союзнигуудай плацдарм гүнзэгтгөөрөө 21 километр болон утаараа 82 километр шахуу болоод байна. Эгээн үргэн газарын хатаа далайнгаа эрьһенэ 21 километртэ байһан Тилли-Сюр-Селль город болоно.

Сэрэгүүдэй бууһан газарта айхабтар шанга байлдаанууд болоһон зандаа. Зарим частьнууд

дээрэ позицинуудын гарһаа гарта орожо байна. Зүгөөр союзнигуудай сэрэгүүд улам урагшаа дабшана. Сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые буулгаха ябадал амжалтатайгаар хэгдэнэ. Бүрхэг байһан дээрэһээ авиацин долтогго хэжэ ябадалда һаад болоно.

Германска линийн ара талада эргэлдэд бууһан английска парашютна сэрэгүүд тон ехээр гэгтхэжэ дайладан оробо гэжэ «Таймс» газетэ мэдээсэбэ. Зарим газарта германска офицерүүд дэбисхэр дээрэһэн бодожо үрлээнгүй баригдаба. Тэрэнэй һүүлээр германска танкнууд болон моторизированна ябган сэрэгүүдэй долтогго хэжэ ороходонь союзнигуудай нэмэлтэ сэрэгүүдын дайн байлдаанай боложо байһан газарта сэхэ абаашагдажа байгаа.

Плендэ абтаһан 2.000 гаран германска сэрэгэйхид Франциһаа Англи худар эльгээгдэд байна. Үшөө хэдэн мянгаад хүнүүдэй плендэ абтаһан тухай мэдээсэбэ. Плендэ абтагшад дунда нэгэ германска генерал өөрынгөө штабтай хамта ябалсана.

Италида боложо байгаа дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, июнийн 11. (ТАСС). Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй главна штаб болбол Италийн зүүн эрье шадар Пескара, Сульмона, Кьети гэжэ городууд болон бусад нууриин газарнууд эзэлэгдэбэ гэжэ мэдээсэбэ.

Римһээ баруун-хойгуур союзнигуудай сэрэгүүд урагшаа дабшаад Римһээ хойгуур 95 километртэ байһан нэгэ нууриин газарта хүрбэ. Мүн эндэ Канино ба Монтальто-ди-Кастро гэжэ городууд эзэлэгдэбэ.

Хүндэ бомбардировщигууд дайсанай сэрэгүүд болон сэрэгэй объектүүдтэ долтогго. Союзнигуудай авиацин бусад соединенинүүд Пюешти, Югослави болон хойто Албанида байгаа дайсанай сэрэгэй байра барилгануудые бомбодоб.

Эдэ долтоггонууд соогуур дайсанай 27 самолёт үгы хэгтээ. Үсэгэлдэр дайнай газар дотуур нэгэ германска самолёт гэгдөөгүй.

ЛОНДОН, июнийн 12. (ТАСС). Адриатическа далай шадар союзнигуудай сэрэгүүд Пескара гэжэ мүнэнэй урда эрьһенэ дайсаные хөбхө сохижо гаргаба гэжэ Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй главна штаб мэдээсэбэ. Аппенинскэ сектортэ союзнигуудай сэрэгүүд сухарижа ябаһан дайсаные намнажа хүсэхэ

һанаатай улам урагшаа дабшажа ябанад.

Тибр гэжэ мүнэнхөө зүгээр Риети тээшэ шэглэн (Римһээ зүүн-хойгуур) долтогго хэгдэнэ. Тибр мүнэнхөө баруугаар союзнигуудай түрүүлжэ ябаһан сэрэгүүдэйнь Баньореджо шадар ошоод ябана. Монтефьясконедо байгаа харгынуудай шухала узелын мүнөө союзнигуудай гарта оронхой. Союзнигуудай сэрэгүүдэй түрүү ябаһан частьнууд Орбетелло тээшэ дүтэлжэ ябана.

Истребительнүүдээр үдэшгэдэн ябаһан хүндэ бомбардировщигуудай томо томо соединенинүүд үсэгэлдэр Балкануудта байһан объектүүдые бомбодоб. Советскэ газар дээрэ байһан базаһаа нийлэжэ ошонон хүндэ бомбардировщигууд Фокшаниин (Румыни) аэродромуудые бомбодон ба мүн тэрэшлэн Констанцада байгаа нефтескладууд, Джурджуда байгаа нефтескладууд болон портовой барилгануудта, Смедерова (Югослави) гэдэгтэ байгаа сортировочно станци болон нефть сэбэрлэхэ заводуудые бомбодохо ябадалда хабадалсаһан байгаа.

Тактическа авиаци сагай уларил муу байһан дээрэһээ долтогго бирабагүй.

Үнгэрэгшэ хүни союзнигуудай бомбардировщигууд Болгарияда байгаа байра барилгануудые бомбодоб.

ЛОНДОН, июнийн 11. (ТАСС). Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй штаб дэргэдэ ябалсаһан Рейтер агентствын корреспондентын дамжууланай ёһоор, мүнөө үдэшлэн немецүүд Авенцаноһаа болон тэндэхэ газарһаа (Римһээ зүүгээр 85 километртэ) 8-дахы армийн сэрэгүүдээр хөбхө сохигдобо гэнэ.

Италида байгаа союзнигуудай сэрэгүүдэй штаб болбол долтоггын эхилһэнхөө хойшо алуулжа, шархатуулжа плендэ абхуулжа немецүүдэй гэһэн хоролтонь мүнөө 70.000 солдат ба офицернүүдхээ доошо бэшэ байха юм гэжэ соноскобо.

НЬЮ-ИОРК, июнийн 12. (ТАСС). Карантанай оршондо американска сэрэгүүдтэй ябалсаһан Юнайтед пресс агентствын корреспондент болбол июнийн 11-һээ 12 хүртэр бүхэли хүниндөө Карантанай оршондо айхабтар шанга гар тулалдаанууд болобо гэжэ мэдээсэбэ.

ЛОНДОН, июнийн 12. (ТАСС). Мүнөөдөр Канһаа урдуур союзнигуудай шэнэ авиасантна сэрэгүүд буулгагдаба гэжэ немецкэ радио мэдээсэбэ.

ЛОНДОН, июнийн 12. (ТАСС). Мүнөө үедэ союзнигуудай гол ехэ атакануудын сэхэ Сен-Логой оршондо хэгдэжэ байна гэжэ германска радио дамжуулна.

Дайлагдажа байгаа (1-дэхи Белорусскэ фронт). Нэгэ жэл соо фронтта зуураа снайпер Александровна Касаткина гегитлеровские хюдаһан ба басаган Улаан Одоной 3-дахы зэргын орден «Шэн габьягай» түлөө шагнагданхай. Дайнай урда тээ буушад Касаткина областийн Бобров город хургуулда нуража байһан Е. Подшивалова (ТАСС-эй фото)

Баярт үдэрнүүд

- Магтаал солоор сайн
- Манай снайпер мэргэ
- Бууша шуран хүбүүд
- Бурят оромнай омог
- Мүнөөдэ дахиад
- Долтоггодо орохоор
- Үглөөдөр бөхилээд
- Дайнда зорихоор ил
- Зориг хабаараа хуя
- Зуугаад мингаад гег
- Алдарта баатарнууд
- Арад зомнай баяртай
- Мэсээ баряад
- Мэхэтэ дайсаные д
- Агтаяа унаад,
- Арад зоноо аршала

Арс. ЖАМ
П. П. 18062—Я.

ЗАРЛАЛ

Мүнөөдөр городской нээгдэхэ (Ленинэй үр) павильон байһан байна

Энэ агитпунктын дэргэ бүри үдэрэй 12 часна 11 час болтор уншм нээлгэтэй байха. Эсэ хамгаалтын дайнай байдал, уласхооронды ба ВКП(б)-тэй истор дэлгүүдээр консультан байна.

Мүнөөдөр, үдэшын агитпункт соо «Манай гуудай дайнай ябуулг» нэжэ темээр лекци болонине нүхэр Рыбняков байна.

ВКП(б)-тэй Г

Карюусалгата редактор Ц. Г. ГА